

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛЕ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. №:
12.01.2016

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА В
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш №: КТСП-653-08-1 от 05.01.2016 г.

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Проект на Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Проектът на Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ) има за цел на първо място да хармонизира българското законодателство в областта на свободното движение на работници и заетостта на чужденци-граждани на трети държави, на територията на Република България с Директива 2014/54/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно мерки за улесняване на упражняването на правата, предоставени на работниците в контекста на свободното движение на работници, Директива 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници и Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави в рамките на вътрешнокорпоративен трансфер.

Тези актове на европейското законодателство са насочени към осигуряване на правната сигурност на желаещите да работят в рамките на ЕС граждани на трети държави. Освен това те предвиждат и гаранции за защита на пазара на труда на приемащите държави-членки.

Директивите са насочени и към осигуряване в пълен обем на равнопоставеността в областта на мобилността за всички европейски работници. Предвидени са редица задължения за държавите-членки, които са насочени към осигуряване на правата на работниците - граждани на ЕС и на държавите от ЕИП и Швейцария и на членовете на техните семейства при упражняване правото на свободно движение.

Крайният срок за въвеждане и нотифициране на директивите в националните законодателства на държавите-членки изтича в средата на първата половина на 2016 г., като най-ранният е 21 май 2016 г.

В Общите разпоредби на Проекта на ЗТМТМ е изрично определен неговият обхват, изключена е възможността за прилагане на всички конституционно признати форми на дискриминация и са определени условията, при които се формулира националната политика в областта на свободното движение на работници в ЕС и по отношение на достъпа до българския пазар на труда на чужденци, включително за извършване на дейност на свободна практика на територията на Република България.

Всеки един от разделите в глава „Трудова миграция от трети държави“ от проекта на Закон въвежда специфични процедури за предоставяне на право на достъп на работници-чужденци от трети държави до българския пазар на труда, напълно отговарящи на предмета и персоналия обхват на гореносочените директиви и на преместваната с цел кодифициране на материята в този проект на Закон глава осма от Закона за насърчаване на заетостта. Подчертана е ролята, правата и задълженията на всяка една от заинтересованите страни в процеса по кандидатстване, получаване на решение на Агенцията по заетостта (АЗ) и издаване на съответния тип разрешение за пребиваване и работа от органите на Министерството на вътрешните работи по единна процедура. Отделни раздели са посветени и на националните разрешения за получаване на достъп до българския пазар на труда, включително за извършване на дейност на свободна практика, издавани от изпълнителния директор на АЗ по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика.

Отделна глава от Проекта на ЗТМТМ е посветена на равното третиране на работниците-чужденци от ЕС с българските граждани, както и от трети държави по отношение на основен набор от права, касаещ професионалната им реализация и социалния и икономическия им живот в България. Това се палага с оглед на все по-нарастващото значение на достъпа до социални права в достиженията на европейското право, като средство за привличане на работници и служители от трети държави на територията на ЕС, от които има недостиг на европейския пазар на труда, в частност на висококвалифицирани и по линия на вътрешнокорпоративен трансфер, както и за сезонна заетост.

Глава Четвърта от Проекта на ЗТМТМ е изцяло посветена на въпросите на свободното движение на работници в ЕС. Разпоредбите са изцяло в синхрон с *Регламент (ЕС) № 2011/492 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно свободното движение на работници в Съюза и Директива 2014/54/ЕС* и въвеждат отделни нейни норми (както и с други по-стари директиви), като основната цел е осигуряване на достатъчно гаранции за защита правата на работещите на територията на Република България граждани на други държави-членки на ЕС, ЕИП и Швейцария и на членовете на техните семейства. Проектът е съобразен и с предстоящия да бъде обнародван в най-скоро време проект на *Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската мрежа на услугите по заетостта (EURES), достъп на работниците до услуги за мобилност и по-нататъшно интегриране на пазарите на труда*, по който беше постигнато съгласие в рамките на триалога между съзаконодателите в ЕС.

Проектът на ЗТМТМ цели да осигури и правна закрила на българските граждани, упражняващи трудова заетост на територията на трети държави. За целта е предвидена главата „Двустранно регулиране на заетостта с трети държави“, където са предвидени разпоредби, осигуряващи обем от задължения за лицата, с чието съдействие и посредничество български граждани работят в трети държави. Освен това е урегулиран и редът за сключване на двустранни споразумения в областта на заетостта, което дава допълнителна възможност за посрещане на нуждите на пазара на труда и съответно за професионална реализация на български граждани в трети страни.

За подобряване и насърчаване на сътрудничеството на Министерството на труда и социалната политика с публичните власти на други държави в областта на трудовите и осигурителните отношения Проектът на ЗТМТМ доразвива съществуващата към момента нормативна уредба, касаеща поддържането и развиването на мрежа от Служби по трудови и социални въпроси в съответни задгранични представителства на Република България.

Съществено място в Проекта на ЗТМТМ е посветено и на контрола по спазването на българското законодателство в областта на трудовата миграция и трудовата мобилност. Водеща роля при осъществяване на контрола е възложена на министъра на труда и социалната политика, а специализираната контролна дейност се осъществява от Изпълнителната агенция "Главна инспекция по труда" към него. Подробно са разписани правата и задълженията, както на контролните органи, така и на работодателите, работниците и служителите и на техните организации при осъществяване на контролната дейност. В Глава девета „Контрол“ са предвидени и принудителните административни мерки, които Изпълнителната агенция "Главна инспекция по труда" може да прилага.

В Глава десета са определени случаите, в които по силата на този Закон се носи административнонаказателната отговорност, както и вида на административното наказание, което се налага за съответното нарушение.

От друга страна със законопроекта се прави кодификация на действащата нормативна уредба в областта на трудовата миграция и трудовата мобилност, която е разпокъсана в различни по характер нормативни актове. Към настоящия момент като основен законов инструмент за въвеждане на достиженията на европейското право в областта на трудовата миграция и свободното движение на работници в националното законодателство се използва Законът за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) и неговите подзаконовни актове. Последното изменение и допълнение на ЗНЗ в тази област беше направено през 2013 г., с което в националното законодателство бяха въведени разпоредби на *Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава-членка* (ДВ, бр. 70 от 2013 г.). А с предходното изменение и допълнение през 2011 г. се въведоха разпоредби от още две директиви – *Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост* и *Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за предвиждане на минимални стандарти за санкциите и мерките срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава* (ДВ, бр. 43 от 2011 г.).

Проектът на Закон беше обсъден на заседания на Националния съвет за тристранно сътрудничество и на Националния съвет за насърчаване на заетостта, където получи изключително добра оценка на организациите на работодателите и на работниците и служителите, признати за представителни на национално равнище. И в двата формата горепосочените организации изразиха пълната си подкрепа за законопроекта, като изтъкнаха необходимостта от приемането на подобен акт, с който да се регулират все по-динамично развиващите се взаимоотношения в областта на наемане на работници-чужденци, граждани на трети държави и едновременно с това да се създадат необходимите гаранции за защита правата на българските работници и работниците от държави-членки на ЕС и ЕИП в рамките на единния европейски пазар на труда.

В подкрепа на посоченото по-горе и предвид все по-нарастващия обем разпоредби в областта на законната миграция и свободното движение на работници считаме за необходимо Народното събрание на Република България да подкрепи предложения проект на Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Считаме, че законопроекът е удачен вариант за цялостно уреждане в отделен нормативен акт на всички обществени отношения, свързани със законната трудова миграция и трудовата мобилност и в който да бъде пренесена действащата към момента нормативна уредба, съдържаща се в Закона за насърчаване на заетостта и подзаконовите актове към него успоредно с въвеждането на новите европейски изисквания. ЗТМТМ създава необходимата основа, която ще облекчи процесът по по-плататъщното въвеждане в националното законодателство и на предстоящи последващи нови актове на ЕС.

11.1.2016 г.

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

X

Ивайло Калфин
Зам. министър-председател и министър на
Signed by: Ivailo Georgiev Kalfin

